

**DIDITAL - ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ АВТОТРАНСПОРТНОГО
ПІДПРИЄМСТВА.**

DIDITAL - TECHNOLOGIES IN AUTO TRANSPORT ENTERPRISE MANAGEMENT.

Навроцька Тамара Анатолівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, Національний транспортний університет, Київ, Україна, t.navrotska@ntu.edu.ua,

<https://orcid.org/0000-0002-1403-0580>

Заяц Ольга Василівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, Національний транспортний університет, Київ, Україна, zaiats.olga.v@gmail.com,

<https://orcid.org/0000-0002-6574-4516>

Цюман Євгенія Сергіївна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри екології та технологій захисту навколишнього середовища, Національний транспортний університет, Київ, Україна, tsevs@ukr.net,

<https://orcid.org/0000-0001-9677-4411>

Анотація. В статті досліджено сучасний стан автотранспортних підприємств. Проведено аналіз інформаційного порталу електронної комерції, що заснована на Digital-технологіях. Встановлено, що користувачів Інтернет – простору з кожним роком збільшується. Так як Statista прогнозує, що воно досягне 17,5% в 2021 році і 22% в 2023 році. З огляду на те, що чверть населення світу в даний час здійснює покупки через Інтернет мережу, ці прогнози здаються обґрунтованими і навіть трохи консервативними. У зв'язку з цим стає найбільш актуальним прогнозування поведінки ринку для створення гнучкої системи адаптації до нових умов.

Дослідження наукових праць свідчить про зацікавленість наукового світу до інноваційності ведення сучасного бізнесу. Багато авторів визначають, що саме застосування Digital-технологіях є запорукою ефективного управління підприємствами.

В статті визначаються головні особливості сучасних Digital-технологій, що допомагають управлінню та розвитку автотранспортних підприємств. Безпосередньо проведено фундаментальне дослідження, щодо рівня використання сучасних Digital-технологій в автотранспортних підприємствах. Аналіз показав, що сучасна діяльність автотранспортних підприємств не спрямовано в повному обсязі на використання Digital-технологій в управління і інформаційному розвитку. Так вищий відсоток отримав пункт зберігання даних, конфіденційність та зберігання даних 19%, що вже з появи ПК використовуються на багатьох підприємства.

На підставі проведеного дослідження були встановлені головні напрямки інноваційності в застосуванні Digital-технологій, що допоможуть ефективному управлінні автотранспортного підприємства. Враховуючи той факт, що конкурентоспроможність автотранспортного підприємства і позиція його на ринку залежить від споживача. Проведено дослідження, щодо інтенсивності використання споживачами різних видів технологічних Digital – пристроїв. Дослідження показало, що 74% споживачів використовують смарт - технології, як головний спосіб комунікації. Тобто з проведеного дослідження простежується головний аспект ведення сучасного бізнесу, якій базується саме на використанні сучасних Digital-технологій.

Ключові слова: Digital-технологій, Digital – комунікації, Інтернет-простір, автомобільні підприємства, автотранспортні послуги.

Постановка проблеми. Сучасний світ перебуває в глобальних змінах у політиці, економіці, демографії, культурі, що спричинено двома суттєвими історичними передумовами це COVID-19. та війна в Україні. Саме ці умови дали повитух до розвитку Digital-технологій, інноваційність якого наразі передбачає розвитку Інтернет простору.

Освоєння Інтернет-простору є важливим стратегічним кроком для підприємств сьогодення. Так за рік, як показують дослідження Інформаційного порталу електронної комерції та за даними Statista [3], поточний відсоток роздрібних продажів в електронній комерції складає близько 15%. Це число зростає з кожним роком, і Statista прогнозує, що воно досягне 17,5% в 2021 році і 22% в 2023 році. З огляду на те, що чверть населення світу в даний час здійснює покупки через Інтернет мережу, ці прогнози здаються обґрунтованими і навіть трохи консервативними[4].

У зв'язку з цим стає найбільш актуальним прогнозування поведінки ринку для створення гнучкої системи адаптації до нових умов. Таким чином, одним з найважливіших управлінських завдань стає підвищення інновативності підприємств, а саме їх здатності чітко та адекватно реагувати на найменші зміни на ринку, шляхом випуску нової або вдосконалення старої продукції запровадження нових технологій виробництва, та збуту, реструктуризації удосконалення системи внутрішньофірмового управління та використання новітніх маркетингових стратегій. Тому стало за необхідним визначення та дослідження сучасних Digital-технологій, що допомагають управлінню та розвитку автотранспортних підприємств.

Аналіз і огляд останніх досліджень. Відзначаючи досить значний інтерес до означеної проблеми, слід також зазначити, що в нині в науковій літературі більшість учених розглядають питання застосування Digital-технологій в діяльності підприємств, як маркетингові заходи для підвищення ефективності діяльності підприємств. Теоретичні питання з цієї проблематики у межах загальної теорії ґрунтовно розроблені у працях таких зарубіжних учених: Н. Андерсона, Н. Гованні, Я. Гордона, Е. Гуммессона, Д. Джоббера, Ф. Котлера, Т. Левітта, Л. Маттссона, В. Прауде та інших, та як окрема теорія – у Д. Аакера, Дж. Бернета, С. Блека, С. Біра, Р. Пейтона, Т. Гріффіна, А. Дейана, Д. Доті, Дж. Енджела, Г. Картера, Дж. Лейхиффа, А. Пулфорда, І. Альшиної, Б. Борисова, І. Вікентьева, Л. Гермогенової, О. Голубкової, О. Крилова, Є. Попова, Г. Сініциної, І. Сіняєвої та інших. Але суттєвий вклад в дослідженні сучасного просторі управління підприємствами з використанням інноваційних Digital-технологій висвітлено у наукових працях таких вітчизняних учених, як Артемчук В.О. [4], Власенко І.В. [2], Городецький М.Я. [4], Компанець К.А. [4], Литвишко Л.О. [1]. та інших.

Так в роботі Артемчук В.О., Литвишко Л.О., Компанець К.А. «Вплив маркетингових комунікацій на формування позитивного іміджу підприємства» [1] - визначаються головні аспекти використання інтернет – технологій в автотранспортних підприємствах. В роботі «Діджиталізація суспільства під впливом детермінантів пандемії COVID-19» [4], досліджено вплив детермінантів на поведінку споживачів автотранспортних послуг. Власенко І.В. [2] розглядає сучасні інноваційні системи, що використовуються підприємствами і базуються на Digital-технологій.

Тобто всі авторські здобутки є досить цікавими і несуть великий вклад в розумінні головних напрямків розвитку управління автотранспортних підприємств. Але недостатнім залишаються питання визначення і дослідження Digital-технологій в управлінні автотранспортних підприємствах в сучасних умовах кризи. Тому стає за необхідне подальше дослідження питань розвитку автотранспортних підприємств і визначення їх інформаційного простору.

Мета дослідження. Метою статті є визначення та дослідження сучасних Digital-технологій, що допомагають управлінню та розвитку автотранспортних підприємств.

Основна частина. Передумови світової кризи країн, призвело до застосування та пошуку нових каналів комунікацій. Обмеження спричинили перехід спілкування суспільства від offline до

online. Однією з особливостей сучасного етапу діяльності підприємств сфери освіти, науки, культури, мистецтва, економіки, бізнесу та послуг є підвищення ролі й удосконалення інформаційного обслуговування. Інформаційне обслуговування на підприємстві, в умовах ринку, є смисловим аспектом соціальної взаємодії, однією з найбільших загальних характеристик будь-якої діяльності, включаючи управлінську[4].

В результаті, Digital-технологій стає основою конкурентної стратегії сучасних корпорацій, а інновативність – найпотужнішою конкурентною перевагою. Здійснюючи інноваційну діяльність, сучасні підприємства, як правило, мають на меті довгострокову ефективність функціонування на ринку. Процес оновлення всіх сторін діяльності автотранспортного підприємства є нереальним без Digital-технологій.

Особливого значення зараз у діяльності автотранспортних перевезень набуває створення атмосфери, що стимулює пошук та освоєння нововведень. Сучасна ситуація характеризується різким загостренням конкурентної боротьби. У умовах інновації стають обов'язковим елементом господарську діяльність підприємства є основною рушійною силою і передумовою його розвитку. Таким чином, прагнення творчості – важлива особливість людини. Зазвичай співробітник бажає опинитися у такій ситуації, коли від нього чекають творчої роботи. Однак часто він знаходиться в системі, яка змушує підкорятися адміністративним розпорядженням у прямій чи непрямій формі.

Сучасні вимоги Digital-технологій розумні та зрозумілі, і працівник охоче їх приймає, в інших випадках причинні зв'язки незрозумілі чи суперечать його переконанням та інтересам. Інноваційний клімат у автотранспортних підприємствах необхідний, якщо вона збирається розробити нові транспортні послуги з розрахунком на ринковий успіх. Такий клімат можна створити внаслідок використання принципів інноваційного менеджменту: стимулювати почуття відповідальності та рішучості у досягненні наміченої мети; вносити повну ясність щодо поставлених перед колективом завдань; формулювати колективу та окремим його членам завдання у повному обсязі (пояснюючи, що вони повинні робити і чого прагнути); забезпечувати умови для творчої праці; створювати оптимальні умови для успішного виконання поставленого завдання; підтримувати і стимулювати колектив при вирішенні проблем, що виникають.

Як показує досвід, інновації у автотранспортній сфері можуть стосуватися: зайнятості, доходів, якості життя населення; охорони здоров'я, материнства та дитинства, життєзбереження людей; всіх видів і форм освіти; культури та дозвілля; соціального захисту; громадської безпеки; охорони навколишнього середовища; поштового зв'язку та інших комунікативних каналів; роботи з біженцями та вимушеними переселенцями.

Тобто Digital-технологій – це методи та прийоми інноваційної діяльності, спрямовані на створення та матеріалізацію нововведень у суспільстві, реалізацію нововведень, що призводять до якісних змін у різних сферах соціального життя, до раціонального використання матеріальних та інших ресурсів у суспільстві. На підставі цього нами було проведено дослідження, щодо рівня використання сучасних Digital-технологій в автотранспортних підприємствах. Цілю дослідження оцінили ступінь готовності технологій, які застосовують у себе в підприємствах, респонденти. Дослідження проводилось в форматі Google анкети, що надсилались на електроні пошти автотранспортним компаніям України (рис 1).

Тобто, виходячи з дослідження стає зрозумілим, що сучасна діяльність автотранспортних підприємств не спрямовано в повному обсязі на використання Digital-технологій в управлінні і інформаційному розвитку. Так вищий відсоток отримав пункт зберігання даних, конфіденційність та зберігання даних 19%, що вже з появи ПК використовуються на багатьох підприємствах.

Базуючись на положеннях Digital-технологій з торгівлі послугами, у автотранспортній сфері розвивається інноваційна діяльність за трьома напрямками:

1. Впровадження нововведень (організаційні інновації), пов'язаних з розвитком підприємства бізнесу в системі та структурі управління, включаючи реорганізацію, укрупнення, поглинання конкуруючих суб'єктів на основі новітньої техніки та передових технологій; кадрової політики (оновлення та заміна кадрового складу, система підвищення кваліфікації, перепідготовка та стимулювання працівників); раціональної економічної та фінансової діяльності (впровадження сучасних форм обліку та звітності, що забезпечують стійкість становища та розвитку підприємства).

2. Маркетингові інновації, що дозволяють охоплювати потреби цільових споживачів або залучати не охоплених на цей час клієнтів.

3. Періодичні нововведення (продуктові інновації), спрямовані на зміну споживчих властивостей туристського продукту, його позиціонування та конкурентні переваги [2].

Рисунок 1 – Аналіз використання Digital-технологій в автотранспортних підприємствах України
Figure 1 – Analysis of the use of Digital technologies in motor transport enterprises of Ukraine

Джерело: розроблено авторами

Таким чином, інноваційна діяльність у автотранспортній сфері спрямована на створення нового або зміну існуючого продукту, на вдосконалення транспортних послуг, освоєння нових ринків, запровадження передових інформаційних та телекомунікаційних технологій та сучасних форм організаційно-управлінської діяльності. Для підприємств цієї сфери недооцінка інноваційного управління у діяльності суб'єктів ринкової економіки призвела до глибокої соціально-економічної кризи та зниження конкурентоспроможності автотранспортних підприємств, розбалансування їх виробничого потенціалу, порушення принципів та методів управління, зниження якості автотранспортних послуг.

Прийняття управлінських рішень керівниками та спеціалістами автотранспортних підприємств не регламентовано, методична база оцінки ефективності інновацій та управління вартістю інноваційних проектів часто відсутня, що ускладнює інноваційний розвиток. Усе це свідчить про необхідність проведення відповідних наукових досліджень про. Принциповим є те що, що механізми реалізації інноваційних проектів підприємств сфери послуг, які у умовах планової економіки та централізованому фінансуванні (принцип мінімальних витрат, статистичні методи визначення прибутків і рентабельності), для сучасної української дійсності практично непридатні.

Специфіка автотранспортної діяльності, як галузі сфери послуг, передбачає під інноваціями не лише покращення якості життя людей (задоволення потреби в якісній (екологічний аспект), а й грамотно вибудовані взаємини з клієнтами, грамотну маркетингову політику та PR-стратегію, а також облік необхідності комерціалізації інноваційних розробок (отримання патентів, реєстрація фірмових знаків). Питання рівня вітчизняного сервісу є сьогодні актуальним. Адже, купуючи будь-яку послугу, ми купуємо також і послугу з його продажу та доставки споживачеві [6].

Таким чином, ключовим напрямком підвищення ефективності діяльності автотранспортних підприємств стає розробка, планування, реалізація та контроль здійснення інноваційних рішень – оптимізація управління інноваційними проектами, розробка процедур управління процесами та вартістю інноваційного проекту, нові методи управління ним, оцінка впливу параметрів та результатів реалізації інноваційного проекту на результати діяльності підприємства у цілому, а інновації для сфери послуг є найважливішим стимулятором зростання економіки нашої країни.

Перспективи розвитку Digital-технологій автотранспортним підприємством лежать у таких площинах:

1. Поліпшення якості Інтернет-зв'язку. Крім відомих проблем є ще проблема Інтернет-зв'язку, яка заважає повноцінному розвитку торгівлі та багатьох суміжних галузей. У деяких регіонах канали зв'язку відсутні або такі погані якості, що не можуть забезпечити нормальне Інтернет-з'єднання.

2. Збільшення аудиторії. Відсутність якісного зв'язку не дозволяє потенційним клієнтам Інтернету у своєму буденному житті.

3. Поліпшення якості надання автотранспортних послуг.

4. Розвиток інформаційних технологій. Розвиток технологій веде до появи нових перспективних проектів та розвитку галузі.

Наразі стає питання про головні переваги використання інноваційних Digital-технологій саме споживачами транспортних послуг. Враховуючі той факт, що конкурентоспроможність автотранспортного підприємства і позиція його на ринку залежить від споживача (взаємодія та зв'язок з ним). Для визначення пріоритетних технологій для комунікації з споживачами проведено дослідження, щодо інтенсивності використання групою певного населення різних видів технологічних Digital – пристроїв. Дослідження проводилось на базі інформаційної дослідницької компанії «Factum Group» [5]. Данні отриманих результатів аналізу цільової аудиторії автотранспортних послуг з використанням ними сучасних пристроїв Digital-технологій наведено на рис.2.

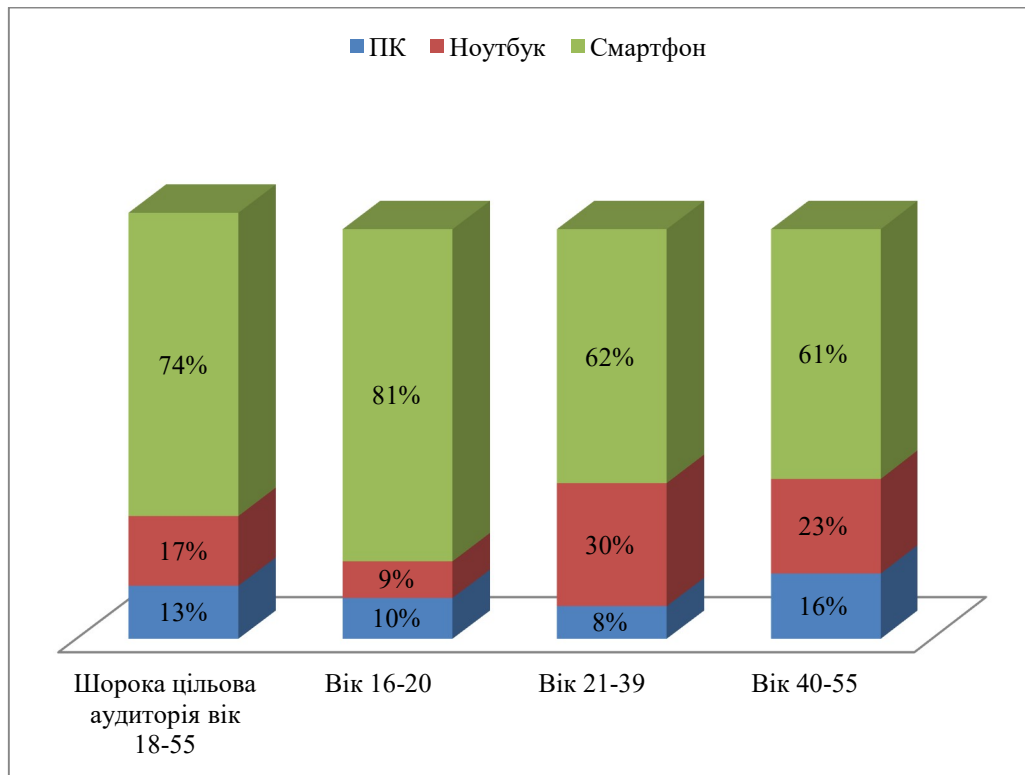

Рисунок 2 – Аналіз цільової аудиторії автотранспортних послуг, щодо використання сучасних пристроїв Digital-комунікацій на 2022 рік.

Figure 2 – Analysis of the target audience of motor transport services, regarding the use of modern digital communication devices for 2022.

Джерело: розроблено автором [5].

Так з загальної вибірки широкої цільової аудиторії було визначено, що наразі смартфони є досить популярними серед споживачів автотранспортних послуг і становить 74%.

У сучасному світі смартфони отримують все більше функцій, які роблять життя легшим та комфортнішим, дають змогу розпланувати свій день та встигнути виконати все задумане. Вони стали незамінними у подорожах: дуже зручно, коли один маленький пристрій замінює вам мапу, фотоапарат, книгу, плеєр та чимало інших речей, які ще кілька років тому займали в рюкзаку туриста ледь не половину його об'єму. Знайти квитки, забронювати житло, прокласти маршрут, вибрати найкращі заклади харчування та переглянути афішу найцікавіших подій у будь-якому місті тепер можна завдяки використанню популярних мобільних додатків[1]. Тобто з проведеного дослідження простежується головний аспект ведення сучасного бізнесу, якій базується саме на використанні сучасних Digital-технологій.

Висновки. Головним напрям в сучасних умовах для розвитку автотранспортних підприємств залишаються формування управлінської інноваційних заходів з використанням Digital-технологій, що допоможуть розвитку автотранспортних підприємств. Головним залишаються питання удосконалення управлінської системи автотранспортних підприємств за допомогою Digital-технологій. Саме впровадження інноваційних технологій допоможе автотранспортним підприємствам ефективно вести свій бізнес. Головним залишаються питання і застосування Digital-комунікацій, що в сучасних умовах є необхідним зв'язком з постійними клієнтами автотранспортних послуг. Саме така управлінська поведінка дасть повитух автотранспортним підприємствам виходи з кризи.

Перелік посилань

1. Артемчук В.О., Литвишко Л.О., Компанець К.А. Вплив маркетингових комунікацій на формування позитивного іміджу підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету) Випуск 33/2020 URL:http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/33_1_2020ua/16.pdf
2. Власенко І.В. Інновації в туризмі. Навчальний посібник. ВТЕІ КНТЕУ, м. Вінниця 2017р. С. 108
3. Інформаційний портал електронної комерції URL:<https://ecomhub.ru/samyj-polnyj-obzor-statistiki-jelektronnoj-torgovli-v-mire-za-2019/>
4. Компанець К.А., Литвишко Л.О., Городецький М.Я. Діджиталізація суспільства під впливом детермінантів пандемії COVID-19. Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 22–23 квітня 2021 р. Київ. С 259
URL:http://knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/ZBIRNYK_TEZ_ITKM_2021_CH2_na-sajt.pdf
5. Офіційний сайт інформаційно – дослідницької компанії «Factum Group». URL: <https://factum-ua.com/>
6. Тенденції та проблеми розвитку електронного бізнесу в Україні. URL: <https://manager.bobrodrobro.ru/84284>

DIDITAL - TECHNOLOGIES IN AUTO TRANSPORT ENTERPRISE MANAGEMENT.

Navrotska Tamara A., Candidate of Economic Sciences, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management, National Transport University, Kyiv, Ukraine, t.navrotska@ntu.edu.ua, [orcid.org/ 0000-0002-1403-0580](https://orcid.org/0000-0002-1403-0580)

Zayats Olga V., Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management, National Transport University, Kyiv, Ukraine, zaiats.olga.v@gmail.com, [orcid.org/ 0000-0002-6574-4516](https://orcid.org/0000-0002-6574-4516)

Tyuman Yevheniya S., candidate of economic sciences, senior lecturer of the Department of Ecology and Environmental Protection Technologies, National Transport University, Kyiv, Ukraine, tsevs@ukr.net, orcid.org/0000-0001-9677-4411

Abstract. The article examines the current state of motor transport enterprises. An analysis of the e-commerce information portal based on Digital technologies was carried out. It has been established that the number of Internet users is increasing every year. Since Statista predicts that it will reach 17.5% in 2021 and 22% in 2023. Given that a quarter of the world's population currently makes purchases via the Internet, these

forecasts seem reasonable and even a little conservative. In this regard, forecasting market behavior to create a flexible system of adaptation to new conditions becomes the most relevant.

The study of scientific works shows the interest of the scientific world in the innovativeness of conducting modern business. Many authors determine that the use of digital technologies is the key to effective enterprise management.

The article defines the main features of modern digital technologies that help the management and development of motor transport enterprises. Fundamental research was conducted directly on the level of use of modern digital technologies in motor transport enterprises. The analysis showed that the modern activity of motor transport enterprises is not fully aimed at the use of digital technologies in management and information development. Data storage, privacy and data storage received a higher percentage of 19%, which have been used in many enterprises since the advent of PCs.

On the basis of the conducted research, the main directions of innovation in the application of Digital technologies were established, which will help the effective management of the motor vehicle enterprise. A study of the use of Digital devices by customers was conducted. A study was conducted on the intensity of use by consumers of various types of technological Digital devices. The study showed that 74% of consumers use smart technologies as the main means of communication. That is, the main aspect of conducting modern business, which is based precisely on the use of modern digital technologies, can be traced from the conducted research.

Keywords: Digital technologies, Digital communications, Internet space, automobile enterprises, motor transport services.

References

1. Artemchuk V.O., Litvyshko L.O., Kompanets K.A. (2020) Vplyv marketynhovoykh komunikatsii na formuvannya pozytyvnoho imidzhu pidpriemstva. [The influence of marketing communications on the formation of a positive image of the enterprise.] Scientific Bulletin of the Uzhhorod National University) Issue 33/2020 Retrieved from: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/33_1_2020ua/16.pdf [in Ukrainian].
2. Vlasenko I.V.(2017) Innovatsii v turyzmi. [Innovations in tourism. Tutorial]. VTEI KNTEU, Vinnytsia, 2017. P. 108[in Ukrainian].
3. Informatsiynyi portal elektronnoi komertsii [Information portal of e-commerce] Retrieved from: <https://ecomhub.ru/samyj-polnyj-obzor-statistiki-jelektronnoj-torgovli-v-mire-za-2019/> [in Ukrainian].
4. Kompanets K.A., Litvyshko L.O., Horodetskyi M.Ya. (2021) Didzhytalizatsiia suspilstva pid vplyvom determinantiv pandemii COVID-19. [Digitalization of society under the influence of the determinants of the COVID-19 pandemic.] Information technologies in culture, art, education, science, economy and business: materials of the International Scientific and Practical Conference, April 22-23, 2021, Kyiv. P. 259 Retrieved from: http://knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/ZBIRNYK_TEZ_ITKM_2021_CH2_na-sajt.pdf [in Ukrainian].
5. Ofitsiynyi sait informatsiino – doslidnytskoi kompanii «Factum Group». [Official website of the information and research company "Factum Group"] Retrieved from: <https://factum-ua.com/> [in Ukrainian].
6. Tendentsii ta problemy rozvytku elektronnoho biznesu v Ukraini. [Trends and problems of electronic business development in Ukraine] Retrieved from: <https://manager.bobrodobro.ru/84284> [in Ukrainian].